

ARTIK SİGORTASIZ TAŞITLAR DA SİGORTALI!

Pelin Baysal & Ilgaz Önder

Özet

19.09.2023 tarihinde Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik'te yapılan bir değişiklikle, makul seviyeden daha fazla risk arz eden taşıtların zorunlu mali sorumluluk sigortaları zarar anında mevcut olmasa bile, üçüncü kişilerin zararları, belli şartlar altında, Riskli Sigortalar Havuzuna üye sigorta şirketleri tarafından paylaşılmaktadır.

Giriş

Motorlu taşıtlar için sorumluluk sigortası ("ZTS"), Karayolları Trafik Kanunu (no. 2918) ile yapılması zorunlu bir sigortadır. Bu zorunluluk araç işletenler kadar, sigorta şirketlerini de ilgilendirmektedir. Sigortacılık Kanunu (no. 5684) sigortacıların kendilerine bu gibi zorunlu sigorta talebiyle başvuran kişilere sigorta teminatı vermekten kaçınamayacağını düzenlemektedir.

Buna rağmen, belli bir tarife tabi sigorta primleri ile riziko (hasarın tamir masrafları gibi) arasında her geçen gün büyüyen dengesizlik nedeniyle sigorta şirketleri resmen olmasa da fiilen, sigorta başvurusuna cevap vermeyerek ve teklif sunmayarak, zorunlu sigortadan kaçınma yoluna gidebilmektedir. Bu durum sigorta sektörünün yaklaşık %30'unu oluşturan trafik sigortalarında daha da önemli bir hal almaktadır.

Yönetmelik Değişikliğinin Getirdikleri

Bu soruna yönelik yaptırımlar istenilen sonucu vermediği için de çözüm riskin sigorta şirketleri arasında paylaştırılmasında bulunmuştur. Bu sayede rizikoyu tek başına taşımak zorunda kalmayan sigorta şirketlerinin sigorta talebine gecikmeksizin bir olumlu cevap vermesi amaçlanmaktadır.

İlgili yönetmelik değişiklikten önceki döneme kadar riski yüksek olan araç işletenlerle ilgili olarak

- Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu ("SEDDK") sigorta şirketleri arasında prim ve hasar paylaşımı konusunda özel kurallar getirmek konusunda yetkilendirmiş,
- Bu yetkinin bir uzantısı olarak da 2017 yılından itibaren geçerli olmak üzere Riskli Sigortalılar Havuzu ("Havuz") kurmuş ve

- Sigorta primi ve belirlenen riske göre uygulanacak indirim ve artışlara dair çeşitli düzenlemeler getirmişti.

Bu son değişiklikle birlikte, SEDDK belirlenen süre içerisinde bu Yönetmelik kapsamında sigorta prim teklifi alamayan işletenlerin araçlarının grubuna bakılmaksızın Havuz kapsamına alınmasına ve bunlara uygulanacak azami prim tutarlarına karar vermeye yetkili kılınmıştır.

Bu düzenleme uzun zamandır gündemde olan bir diğer yeniliğin de habercisidir. Kısa bir süre içerisinde SEDDK'nın söz konusu yetkisinin kriterlerini somutlaştırmasına hizmet edecek şekilde Trafik Teklif Platformunu ("**Platform**") kurması beklenmektedir. Buna göre;

- Araç işletenin başvurusunu alan acente ya da brokerin 10 dakika gibi kısa bir süre içinde sigorta şirketlerinden teklif alması ve poliçe yazması beklenecek,
- Bu teklif alınamazsa, acenteye teklif için Platform üzerinden diğer sigorta şirketlerine ulaşmasına imkân verilecektir.

SEDDK, yönetmelik değişikliğiyle tanınan yetkisi kapsamında devreye ancak bu yöntemlerle kısa bir süre içinde teklif alınamaması halinde girecek ve sigorta şirketini sıra usulüyle atayacaktır.^{1 2} Bu yolla düzenlenen poliçeler de otomatik olarak Havuz kapsamına girecektir.

Yönetmeliğin Havuzun çalışma esaslarını düzenleyen 4 no.lu ekinde göre SEDDK tarafından atanan sigortacının tek fonksiyonu düzenlediği poliçenin hasar sürecini yönetmektir. Ve sigorta şirketi söz konusu operasyon maliyetlerine istinaden sigortalıdan prim haricinde %5 oranında komisyon tahsil edecektir.

Hasar sürecinin sonucunda ödenmesi gereken tazminat yine söz konusu çalışma esasları uyarınca tüm sigorta şirketleri arasında paylaştırılacaktır.

Değerlendirme

İşleten, zorunlu trafik sigortası için sigortacıya başvurduktan sonra sigortacı, makul bir süre içinde risk ve prim hesaplaması yapacak ve başvurana prim teklifinde bulunacaktır. Bu noktada, sigortacıya başvuruda bulunmuş ancak henüz prim teklifi almamış olan işletenin aracı üçüncü kişiye zarar verebilir. Bu süre zarfında, işleten henüz sigorta himayesi altında değildir. Çünkü sigorta himayesi, poliçenin düzenlenmesi ve sigorta priminin ödenmesi ile başlamaktadır. Dolayısıyla zarar gören üçüncü kişi zararını tazmin edebilecek bir sigortacı bulamayacaktır. İşte yeni yapılan değişiklik ile bu ara dönemde aracın işletilmesi dolayısıyla meydana gelen zararlar Havuz kapsamında karşılanacaktır.

¹ <https://sigortagazetesi.com/yonetmelik-cikti-trafik-teklif-platformu-icin-ilk-adim-atildi/>

² <https://www.capital.com.tr/haberler/tum-haberler/zorunlu-trafik-sigortasinda-yeni-donem-trafik-teklif-platformu>

Ayrıntılı bilgi için iletişime geçin:

Pelin BAYSAL
pelin@baysaldemir.com

Ilgaz Önder
ilgaz@baysaldemir.com